

Ypkemeulen wellicht oudste molen uit geschiedenis van Enschede

De oudste molen welke in de geschiedenis van Enschede in 1188 reeds genoemd wordt, is de Ybekincmülle. (1341 Ibikincmollen, 1499 Ybekemole, 1533 ter Ipekemoel, 1601 Ibbekemolle, 1617 Ipekemoele, 1723 Ypkemole, 1730 Ipkemole en vanaf 1755 Ypkemeule).

De Ybekincmülle zou gelegen hebben aan de weg van Enschede naar Haaksbergen. Waar nu de St. Janskerk staat.

Het zou eerst een watermolen en

later een windmolen zijn geweest. Hierover is echter vrijwel niets bekend. De watermolen zou gelegen moeten hebben aan de Togtsloot of later Kazernebeek. Het vroegere erve Ypkemeule, waarnaar later de Ypkemeulenstraat werd genoemd, herinnert aan deze molen, die tot aan de eeuwwisseling rond 1800 zou hebben gestaan op de rand van de marke Usselo, bij de Broäker en het Lammerink op de plaats waar later de St. Janskerk werd gebouwd. De molen behoorde tot het erve Ypkemeule.

Processies

Dat de molen heeft bestaan blijkt eveneens uit het midden van de 16e eeuw, toen er processies werden gehouden, in het bijzonder op de Goede Vrijdag. Deze begonnen bij de Grote Kerk, toen nog katholieke kerk, op de Oude Markt.

Vanuit de deur aan de noordzijde van de kerk ging de processie over het kerkhof, door de Marktstraat en de Veldpoort naar de Stromarkt, waar de eerste zegen werd uitgesproken. Van daar uit over de oude postweg (Hengelosestraat) naar de Molensteeg, om de *Noordmolen* (2e zegen) en verder door de Molensteeg en over de Bothof naar de 4 Molenbomen (3e zegen). Daarna langs de plaats waar later de *Oliemolen* stond (Gronausestraat-Kneedweg) door de Leemsteeg, Holleweg, Brinkweg, langs het Groot Varvik, over de Diekmansteeg naar de *Ybkemeule* en weer terug over de Haaksbergerstraat, langs de Zuiderbleek waar later de *Zuidmolen* stond, over de Stromarkt naar de kerk.

Een ware molentocht, zoals achteraf blijkt.

Aan de Haaksbergerstraat bij de Zuiderstraat, waar later de St. Janskerk is gebouwd, heeft het erve Ypkemeulen met de oudste molen rond het vroegere Enschede gelegen.